

OKROŽNICA

2 – 2014

24. november 2014

VSEBINA

Spremljanje cen delovnih zvezkov
v šolskem letu 2014/15 na
slovenskih osnovnih šolah

Beseda predsednika

Spoštovani!

Okrožnica, ki je pred vami, prinaša primerjavo skupnih nabavnih cen delovnih zvezkov za 113 osnovnih šol. Ta primerjava je četrta po vrsti. V ZASSS smo se zanjo odločili, ker menimo, da z zbranimi podatki še vedno lahko med starši in učitelji spodbujamo dialog, ki vodi do racionalne izbire delovnih zvezkov. Motiv, ki nas pri tem vodi, ni doseganje čim nižje cene delovnih zvezkov, temveč čim boljše znanje učencev. Da je znanje možno obdržati na vsaj enaki ravni ali pa ga celo izboljšati kljub manjšemu številu delovnih zvezkov, so poročali starši in učitelji s številnih šol, kjer so s konstruktivnim dialogom bistveno racionalizirali število delovnih zvezkov in njihovo uporabo nadomestili z drugimi oblikami utrjevanja znanja.

Kot smo zapisali že v prejšnjih okrožnicah, si želimo, da bi naše primerjave spodbudile pristojne državne inštitucije, da bi aktivno pristopile k analizi učinka delovnih zvezkov na učni izid. To bi bila tudi primerna strokovna podlaga za načrtovanje njihove uporabe. Pristojno ministrstvo v aplikaciji Trubar že nekaj let zbira podatke, katera učna gradiva uporabljajo v slovenskih šolah, kar bi bilo mogoče primerjati z učnimi izidi, ki jih merijo različne raziskave. Žal pa ugotavljamo, da se podatki v aplikaciji Trubar včasih precej razlikujejo od podatkov, ki jih potrdijo sveti staršev. Tudi zato menimo, da je naše zbiranje in analiziranje podatkov smiselno nadaljevati.

(Pre)številni (in včasih še vedno neuporabljeni) delovni zvezki, ki vplivajo tudi na (še vedno) pretežke šolske torbe, pa so le del problema učnih gradiv v Sloveniji. Različni deležniki na to, vsak na svoj način, že dolgo opozarjamo. V ZASSS upamo, da bo delovna skupina pri pristojnem ministrstvu, ki naj bi pomagala najti ustrezne rešitve, nadaljevala delo tudi v mandatu nove ministricice in da se rešitev problema, ki je vsak dan bolj pereč, ne bo že spet, iz takih ali drugačnih razlogov, odmaknila.

Tone Meden

Spremljanje cen delovnih zvezkov v šolskem letu 2014/15 na slovenskih osnovnih šolah

1. Uvod

Sveti staršev v skladu s šolskimi predpisi (Pravilnik o upravljanju učbeniških skladov (Uradni list RS, št. 43/02, 65/07 in 37/10)) vsako leto potrdijo predlagano skupno nabavno ceno delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za naslednje šolsko leto. Tako kot pretekla leta, je tudi za šolsko leto 2014/15 pod okriljem Delovne skupine za učna gradiva pri ZASSS potekalo zbiranje podatkov o skupni nabavni ceni delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv v osnovnih šolah. Gre za nadaljevanje preteklih aktivnosti svetov staršev, vključenih v regijske oziroma lokalne aktivne svetov staršev. Sveti staršev posredujejo potrjeno skupno nabavno ceno svojemu aktivu, aktivni pa podatke posredujejo Delovni skupini za učna gradiva, ki vse zbrane podatke analizira.

V pričujoči okrožnici predstavljamo rezultate analize podatkov za šolsko leto 2014/15 in primerjavo z analizami preteklih šolskih let. Vsebinsko pa okrožnica predstavlja tudi dopolnitev že izdanih okrožnic ZASSS na temo učnih gradiv:

- <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2011-3.pdf> (stran 7-12),
- <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2012-1.pdf> (stran 12-15),
- <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2012-3.pdf> (stran 2-3) in
- <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2013-2.pdf>.

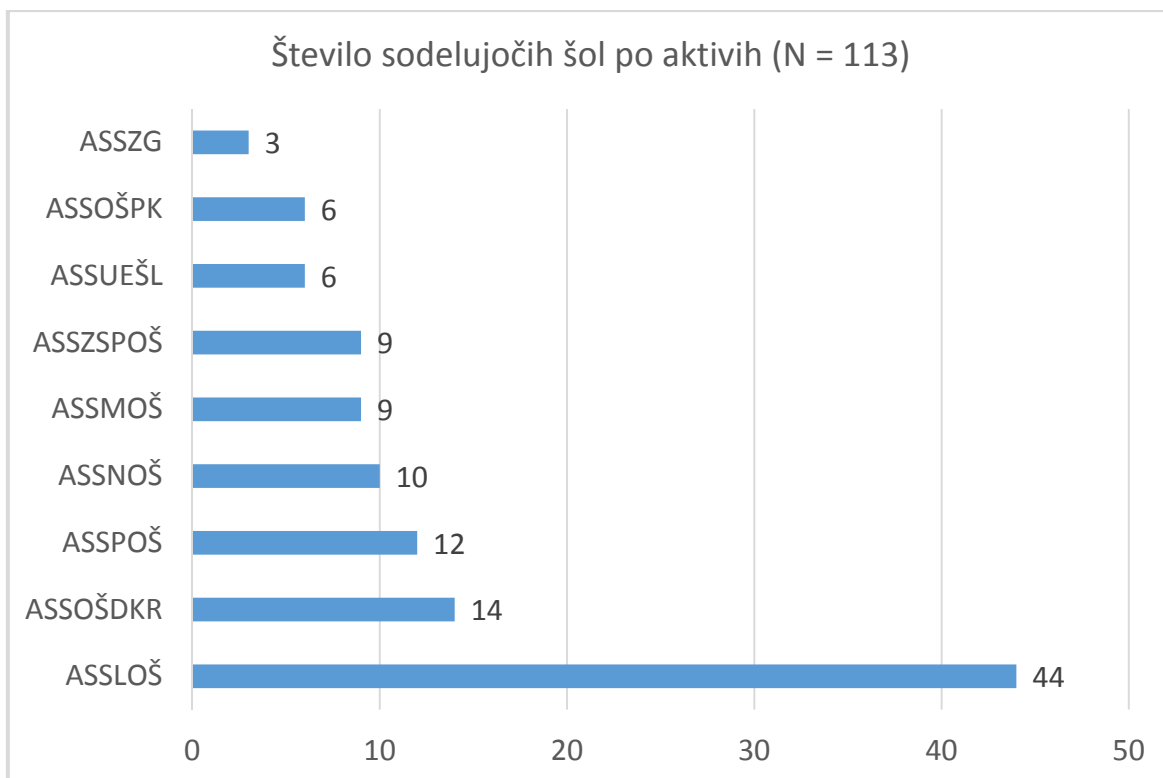
Z analizo zbranih podatkov o skupni nabavni ceni delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv smo želeli:

- ugotoviti razlike v skupnih nabavnih cenah med posameznimi šolami v šolskem letu 2014/15;
- ugotoviti razlike v skupnih nabavnih cenah med posameznimi aktivni v šolskem letu 2014/15;
- primerjati rezultate analize podatkov za šolsko leto 2014/15 z rezultati preteklih analiz.

2. Opis vzorca in metodologija zbiranja podatkov

Kot vsako leto je ZASSS k sodelovanju povabil vse vključene aktivne svetov staršev, aktivni pa vse včlanjene osnovne šole.

Odgovore je posredovalo 9 aktivov svetov staršev: ASSLOŠ - Aktiv svetov staršev ljubljanskih osnovnih šol, ASSOŠDKR - Aktiv svetov staršev osnovnih šol domžalsko-kamniške regije, ASSUEŠL – Aktiv svetov staršev upravne enote Škofja Loka, ASSMOŠ - Aktiv svetov staršev mariborskih osnovnih šol, ASSNOŠ - Aktiv svetov staršev notranjskih osnovnih šol, ASSPOŠ - Aktiv svetov staršev pomurskih osnovnih šol, ASSOŠPK – Aktiv svetov staršev šol pod Krvavcem, ASSZG – Aktiv svetov staršev Zgornje Gorenjske in ASSZSPOŠ - Aktiv svetov staršev zgornje severnoprimskih osnovnih šol. Skupno so aktivni zbrali podatke iz 113 osnovnih šol, kar predstavlja četrtno vseh osnovnih šol v Sloveniji (slika 1).

Slika 1: Število sodelujočih šol znotraj aktivov, ki so prispevale podatke o skupni nabavni ceni delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za posamezen razred v šolskem letu 2014/15.

Metodologija zajema podatkov je objavljena na spletni strani ZASSS (<http://www.zasss.si/ds/UG.html>). Vse sodelujoče šole so bile pred začetkom zbiranja podatkov z metodologijo seznanjene. Dopuščamo možnost, da posamezne šole niso dosledno upoštevale metodologije. Prav tako opozarjamo, da v vseh letih zbiranja podatkov niso sodelovale vedno iste šole. Ne glede na navedene omejitve menimo, da zbrani podatki predstavljajo dovolj dober reprezentativni vzorec, ki omogoča okvirni vpogled v stanje na področju skupnih nabavnih cen delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv na državni ravni.

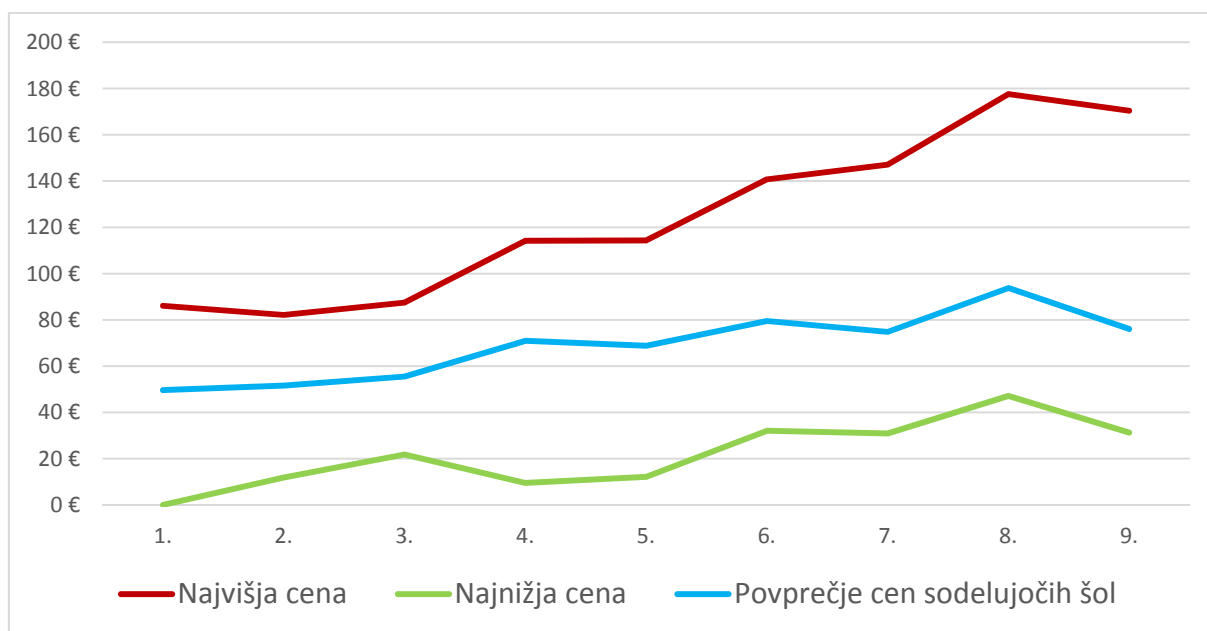
3. Rezultati analize zbranih podatkov

3.1. Razlike v skupnih nabavnih cenah delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv med posameznimi šolami v šolskem letu 2014/15

Preglednica 1 in slika 2 prikazujeta najvišjo, najnižjo in povprečno skupno nabavno ceno delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv v šolskem letu 2014/15.

Preglednica 1: Najvišja, najnižja in povprečna skupna nabavna cena delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv v šolskem letu 2014/15.

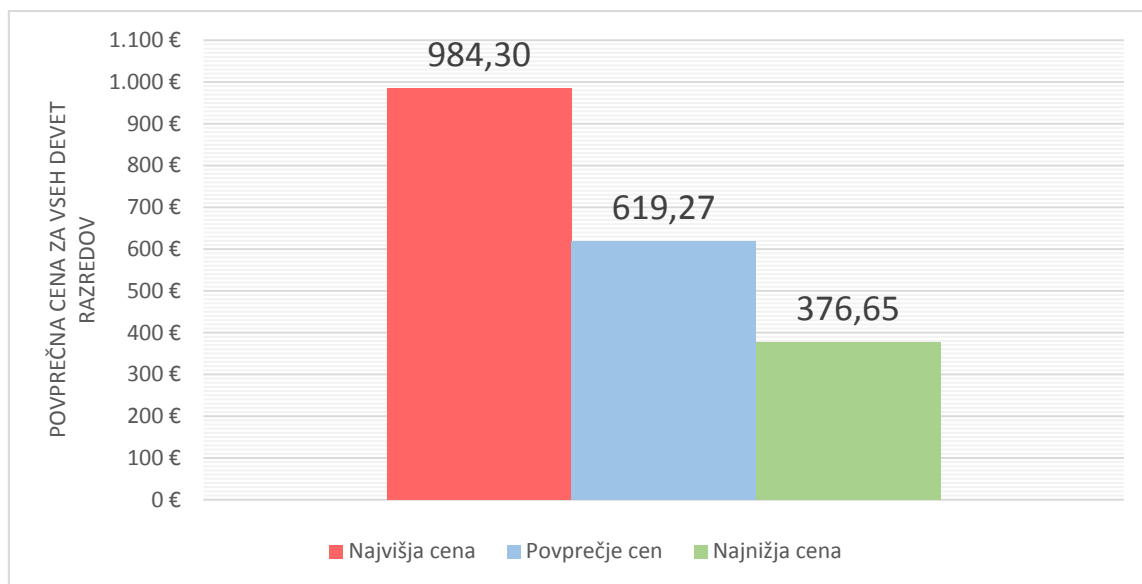
Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Vsota za vseh devet razredov
Povprečje cen sodelujočih šol	49,63	51,58	55,46	70,93	68,77	79,48	74,76	93,74	76,02	619,27
Najvišja cena	86,10	82,15	87,45	114,15	114,30	140,71	147,07	177,63	170,40	984,30
Najnižja cena	0,00	11,85	21,80	9,50	12,10	32,05	30,85	47,15	31,25	376,65
Razlika med najvišjo in najnižjo ceno	86,10	70,30	65,65	104,65	102,20	108,66	116,22	130,48	139,15	607,65

Slika 2: Grafični prikaz najvišje, najnižje in povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za posamezen razred v šolskem letu 2014/15.

Razlike med najvišjo in najnižjo skupno nabavno ceno v posameznem razredu se gibljejo od 65,65 do 139,15 evrov. Razlike so tudi letos velike, v razredih druge in tretje triade še vedno presegajo 100 evrov. Največja razlika med najnižjo in najvišjo skupno nabavno ceno znaša 139,15 evrov (9. razred). V šolskem letu 2013/2014 je največja razlika med najnižjo in najvišjo ceno znašala 160,20 evrov (8. razred). Opazno je tudi znižanje razlike v 1. razredu, in sicer s 119,71 evrov v šolskem letu 2013/14 na 86,10 evrov.

Skupna nabavna cena za vseh devet razredov skupaj v šolskem letu 2014/15 znaša povprečno 619,27 evrov, z razponom od 376,65 evrov do 984,30 evrov. Razlika med najvišjo in najnižjo skupno nabavno ceno za vseh devet razredov skupaj znaša 607,65 evrov (slika 3).

Slika 3: Grafični prikaz najvišje, povprečne in najnižje skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov skupaj v šolskem letu 2014/15.

3.2. Razlike v skupnih nabavnih cenah delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv med aktivni v šolskem letu 2014/15

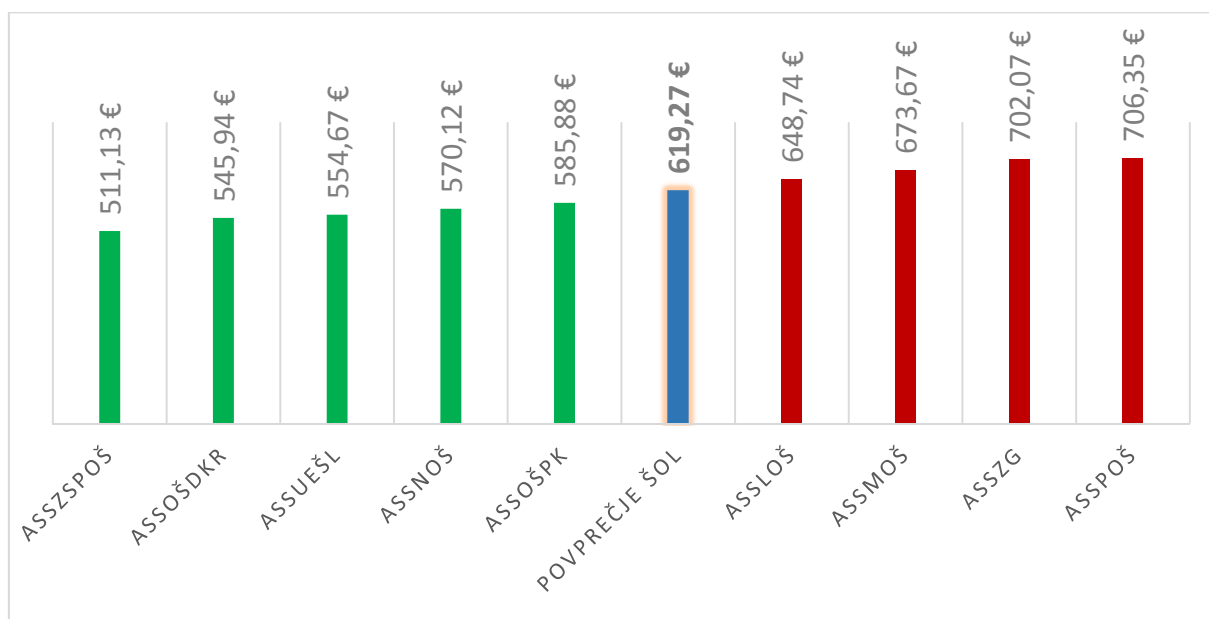
Povprečne skupne nabavne cene za posamezen razred in za vseh devet razredov skupaj znotraj posameznega aktiva in povprečna cena vseh 113 šol so prikazane v preglednici 2.

Preglednica 2: Povprečna skupna nabavna cena delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za posamezen razred in za vseh devet razredov skupaj po aktivih, v primerjavi s povprečjem cen vseh sodelujočih šol v šolskem letu 2014/15.

Aktiv/ Razred	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Povprečna cena za vseh devet razredov skupaj
ASSLOŠ	50,87	53,74	57,48	74,45	70,45	83,09	79,71	97,37	81,58	648,74
ASSOŠDKR	44,61	48,70	53,90	59,26	57,28	68,51	63,39	81,85	68,44	545,94
ASSUEŠL	41,69	46,17	51,78	69,94	68,76	72,85	60,80	76,73	65,94	554,67
ASSMOŠ	47,58	43,53	49,16	79,32	75,40	96,28	84,99	110,13	87,28	673,67
ASSNOŠ	45,63	48,98	56,83	63,67	63,10	66,55	71,23	84,83	69,30	570,12
ASSPOŠ	58,65	54,84	56,55	74,17	72,58	99,35	88,63	114,59	86,98	706,35
ASSOŠPK	53,68	55,49	53,77	70,80	64,74	68,36	66,81	87,24	65,00	585,88
ASSZG	63,57	71,18	63,52	85,73	87,62	75,30	86,39	82,85	85,92	702,07
ASSZSPOŠ	43,05	46,54	52,23	62,96	69,46	63,21	51,63	79,55	53,03	511,13
Povprečje cen sodelujočih šol	49,63	51,58	55,46	70,93	68,77	79,48	74,76	93,74	76,02	619,27

Podatki iz preglednice 2 so v prilogi na koncu okrožnice za vsak aktiv posebej predstavljeni grafično.

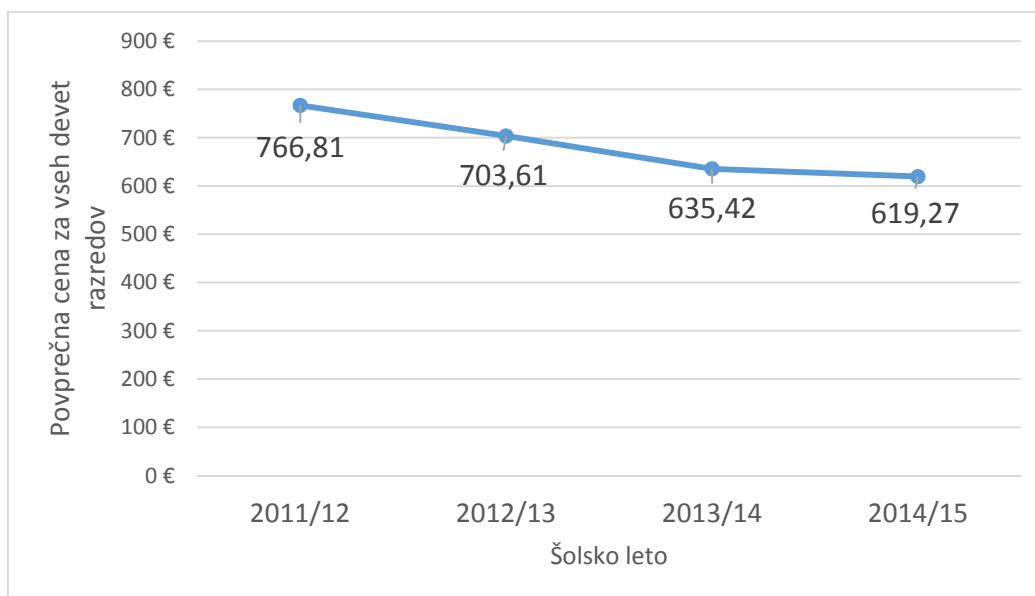
Slika 4 prikazuje povprečne skupne nabavne cene za vseh devet razredov skupaj po posameznih aktivih, v primerjavi s skupno povprečno ceno vseh 113 sodelujočih šol. Znesek je v štirih od devetih sodelujočih aktivov presegal skupno povprečje, v petih pa je bil nižji od njega.

Slika 4: Grafični prikaz povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov skupaj po aktivih, v primerjavi s skupno povprečno ceno vseh sodelujočih šol v šolskem letu 2014/15.

3.2. Primerjava povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov skupaj med šolskimi leti 2011/12 in 2014/15

Povprečna skupna nabavna cena za vseh devet razredov skupaj je v šolskem letu 2011/12 znašala 766,81 evrov, v letu 2012/13 703,61 evrov, v letu 2013/14 635,42 evrov in v letu 2014/15 619,27 evrov. Znesek se je v primerjavi s podatki za leto 2013/14 zmanjšal za 16,15 evrov, v primerjavi s podatki za leto 2012/13 za 84,34 evrov in v primerjavi s podatki za leto 2011/12 za 147,54 evrov. Opazen je trend nižanja skupne nabavne cene za vseh devet razredov skupaj, ki pa se je v zadnjem letu upočasnil (slika 5).

Slika 5: Grafični prikaz povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov, v obdobju šolskih let od 2011/12 in 2014/15.

Ob navedenih podatkih ponovno opozarjamo na slabost naše raziskave, ki je v različnih šolskih letih zajela različno število šol (v šolskem letu 2011/12 92 šol, v letu 2012/13 82 šol, v letu 2013/14 139 šol in v letu 2014/15 113 šol). V raziskavi tudi niso vedno sodelovale iste šole. To bi lahko vplivalo na razlike v višini skupne nabavne cene v posameznem šolskem letu, zato smo dodatno preverili še letne razlike v višini skupnih nabavnih cen znotraj posameznih aktivov. Rezultati primerjave so prikazani v preglednici 3. Z izjemo dveh, je tudi znotraj aktivov skozi tri leta spremljanja opazen negativen trend, zato menimo, da je opaženo nižanje zneska odraz realnega stanja.

Preglednica 3: Povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh devet razredov skupaj v posameznih aktivih, v primerjavi s povprečno skupno nabavno ceno vseh sodelujočih šol v šolskih letih od 2011/12 do 2014/15.

Aktiv	2014/15	2013/14	2012/13	2011/12	Razlika 2014/15 - 2013/14	Razlika 2014/15 - 2012/13	Razlika 2014/15 - 2011/12
ASSLOŠ	648,74	655,62	756,42	699,78	-6,88	-107,68	-51,04
ASSOŠDKR	545,94	563,48	617,86	661,98	-17,54	-71,92	-116,04
ASSUEŠL	554,67	536,17	567,33		18,50	-12,66	
ASSMOŠ	673,67	649,73	673,53		23,94	0,14	
ASSOŠOO		667,03		863,09			
ASSZOŠ		662,65		648,54			
ASSKOŠ		649,40		683,52			
ASSNOŠ	570,12	534,36	616,66	685,21	35,76	-46,54	-115,09
ASSPOŠ	706,35	759,30	826,49	873,82	-52,95	-120,14	-167,47
ASSOŠPK	585,88	671,24	645,00	737,44	-85,36	-59,12	-151,56
ASSZG	702,07	675,95	708,82	736,62	26,12	-6,75	-34,55
ASSGAVOŠ		507,72					
ASSZSPOŠ	511,13	518,55			-7,42		
Vse sodelujoče šole	619,27	635,42	676,51	766,81	-16,15	-57,24	-147,54

Podatki za posamezne aktive so grafično podrobneje predstavljeni v prilogi na koncu okrožnice. Grafi vključujejo tiste aktive, ki so podatke o cenah delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv zbirali vsaj dve šolski leti.

4. Kratek povzetek

Raziskava skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv v šolskem letu 2014/15 je zajela 113 osnovnih šol iz 9 aktivov, kar predstavlja četrtnino vseh osnovnih šol v Sloveniji.

Skupne nabavne cene za posamezen razred se med osnovnimi šolami še vedno zelo razlikujejo. Razlike med najvišjo in najnižjo skupno nabavno ceno v razredih druge in tretje triade presegajo 100 evrov.

Povprečja skupnih nabavnih cen se razlikujejo tudi med posameznimi aktivimi.

Iz večine aktivov poročajo, da se je skupna nabavna cena delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv v zadnjih štirih šolskih letih znižala, kar se odraža tudi na povprečju vseh šol, ki jih je zajela naša raziskava.

5. Zaključek

Že predstavljenim dobrim praksam, ki so povezane s potrjevanjem skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv s strani svetov staršev osnovnih šol in so bile objavljene v okrožnici ZASSS <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2013-2.pdf>, dodajamo sledeče:

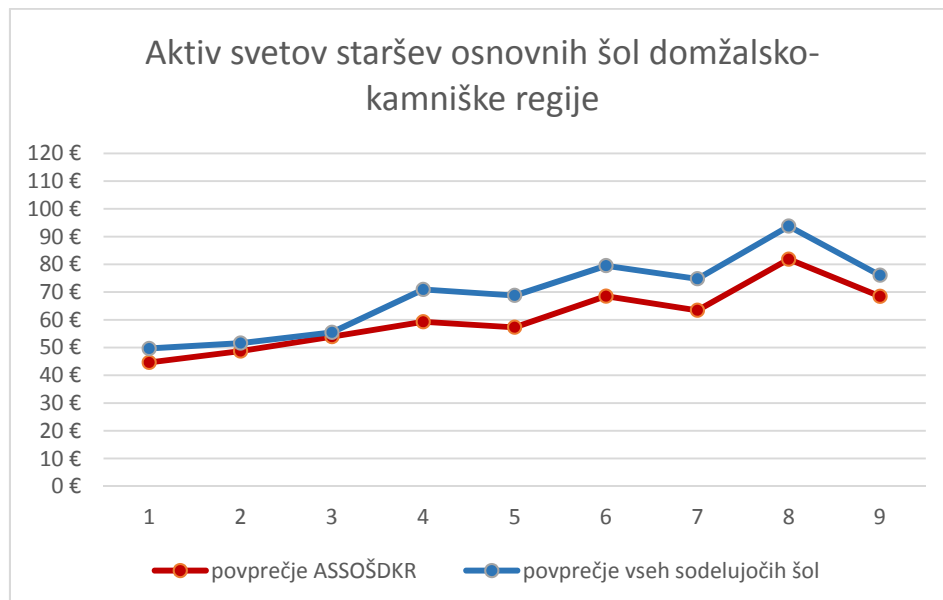
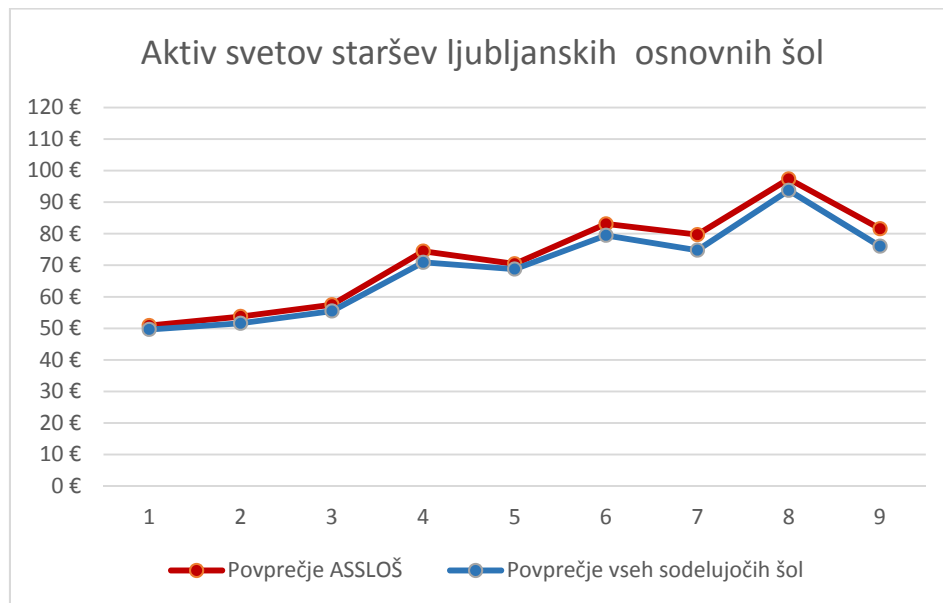
- Predstavniki aktivov ugotavljajo, da si vedno več šol pred postopkom potrjevanja skupne nabavne cene za delovne zvezke in druga učna gradiva na svetu staršev vzame dovolj časa za konstruktiven pogovor med starši in učitelji. V takem pogovoru je predstavitev rezultatov raziskave ZASSS zelo uporabna in koristna.
- Izpostavljena je bila dobra praksa, da šola, ki zelo uspešno organizira različne dogodke in s tem pridobiva sredstva za šolski sklad, nameni del teh sredstev tudi za sofinanciranje delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vse učence na šoli.

Pripravila: Delovna skupina za učbenike pri ZASSS

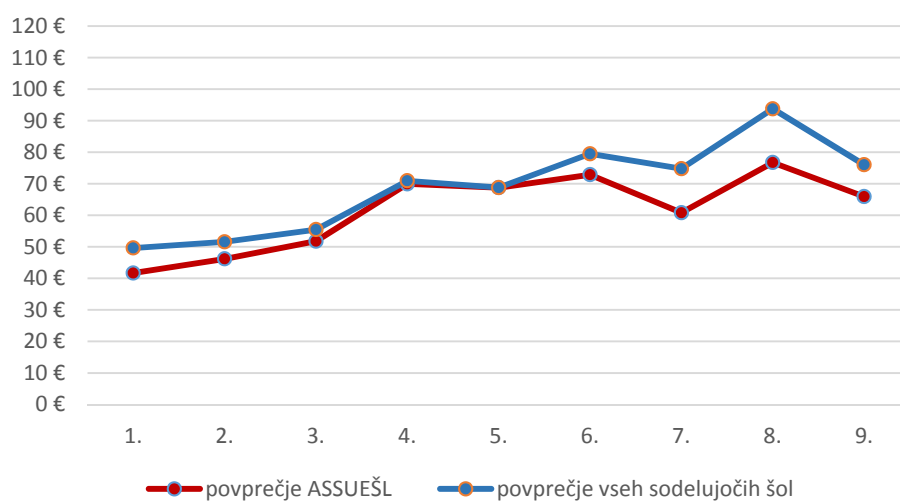

Priloga

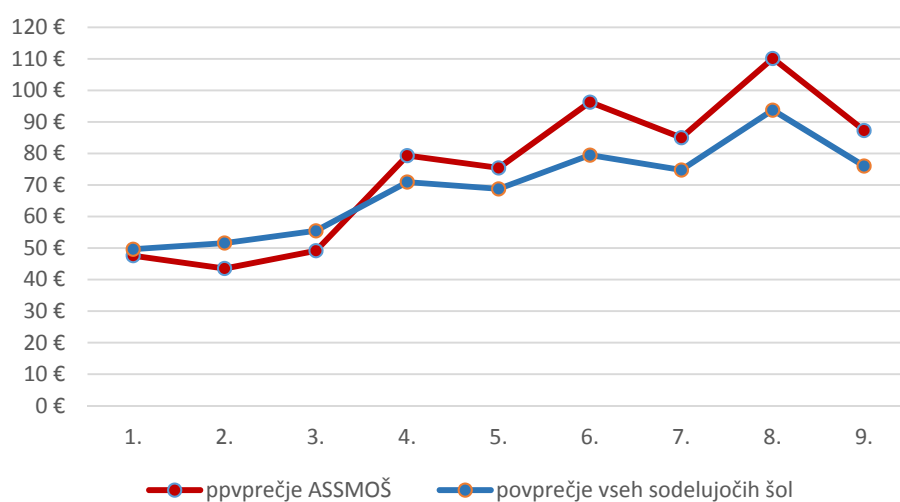
Grafični prikaz povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv po razredih za posamezen aktiv, v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh 113 sodelujočih šol za šolsko leto 2014/15.

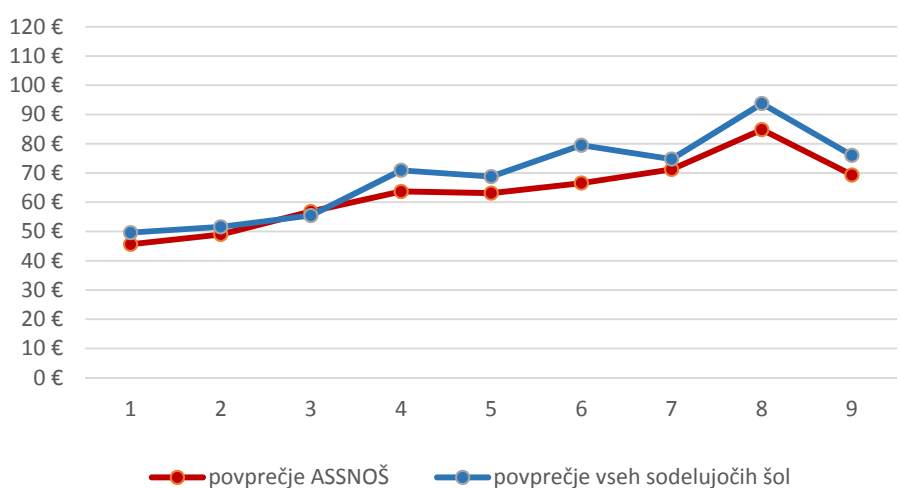
Aktiv svetov staršev upravne enote Škofja Loka

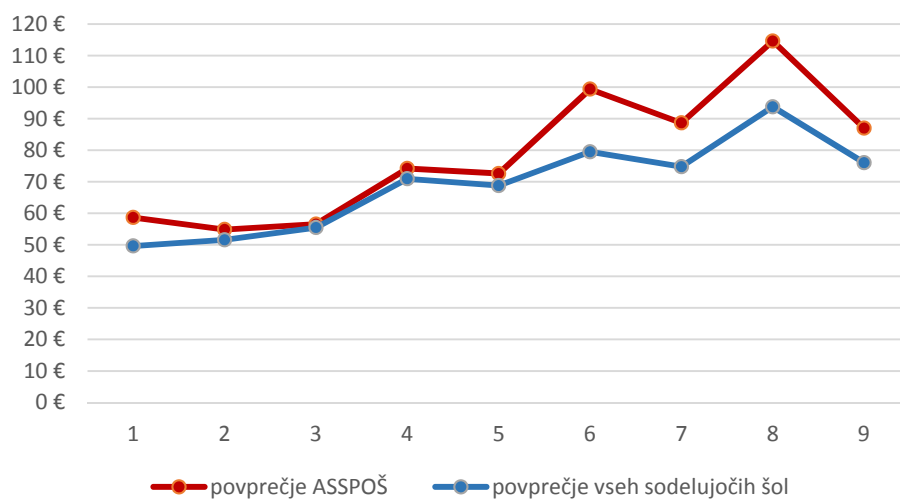
Aktiv svetov staršev mariborskih osnovnih šol

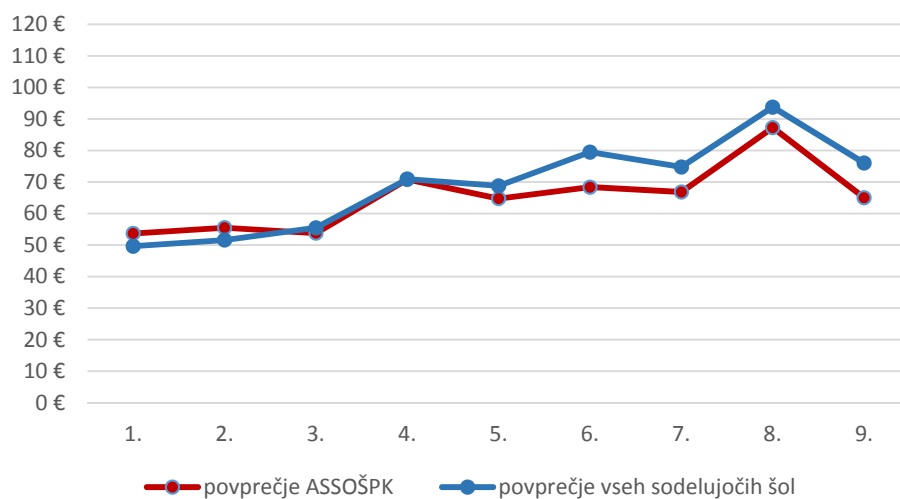
Aktiv svetov staršev notranjskih osnovnih šol

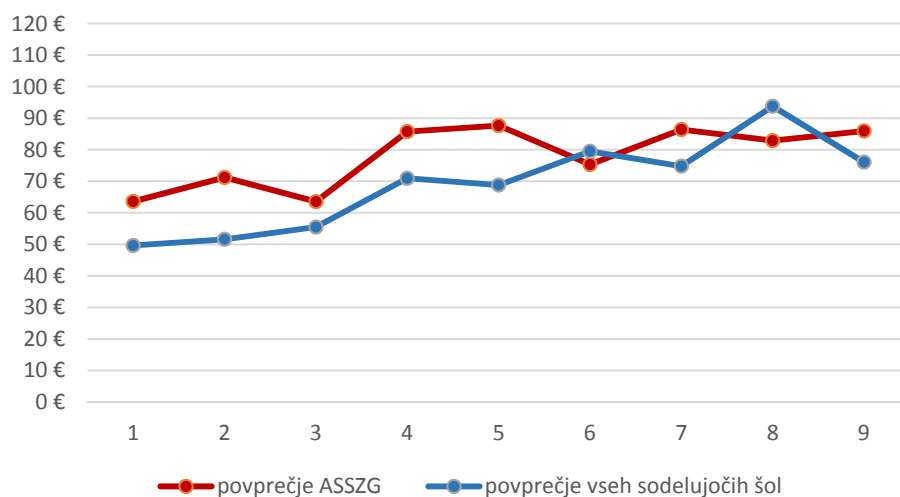
Aktiv svetov staršev pomurskih osnovnih šol

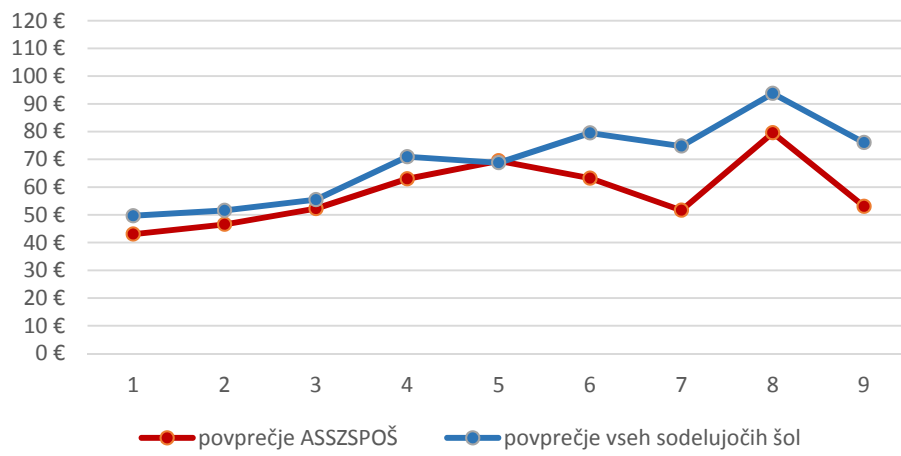
Aktiv svetov staršev osnovnih šol pod Krvavcem

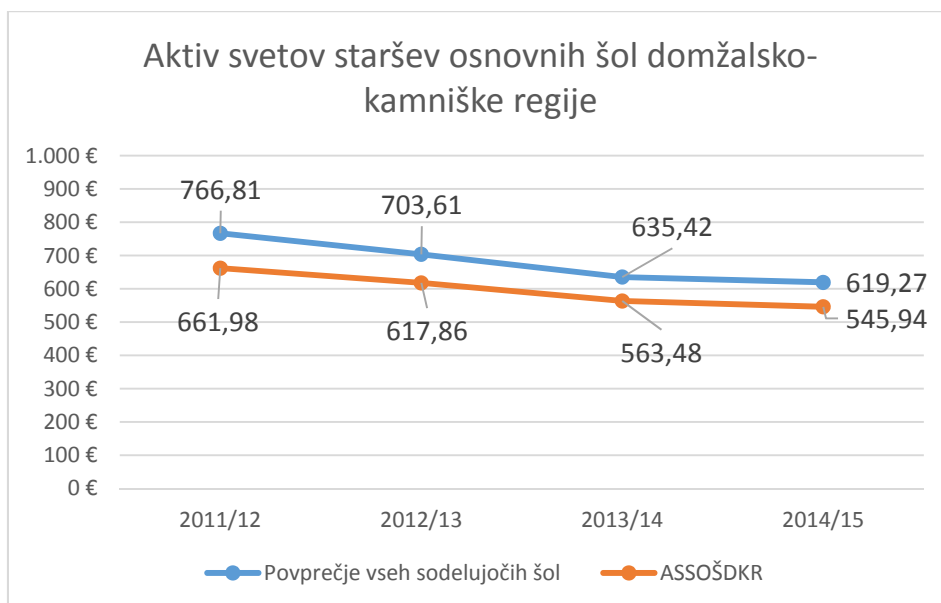
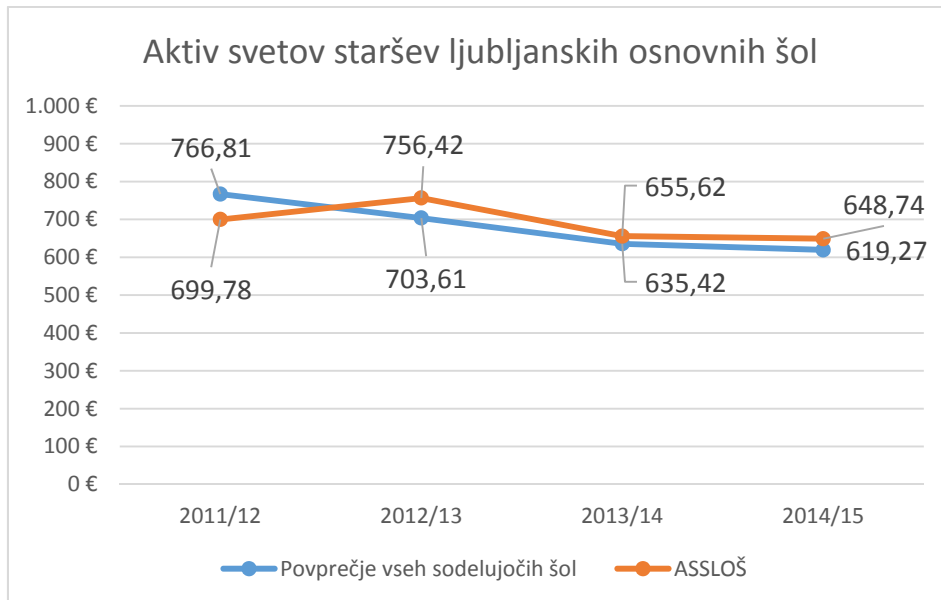
Aktiv svetov staršev Zgornje Gorenjske

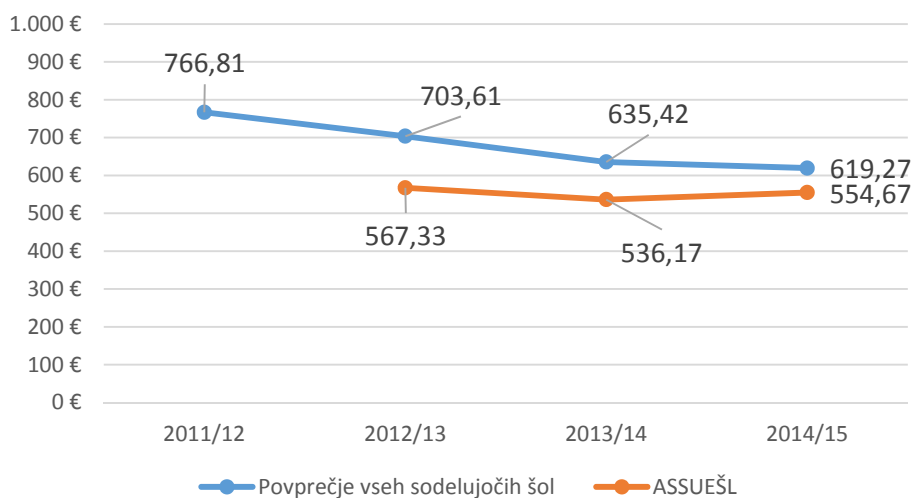
Aktiv svetov staršev zgornje severnoprimeških osnovnih šol

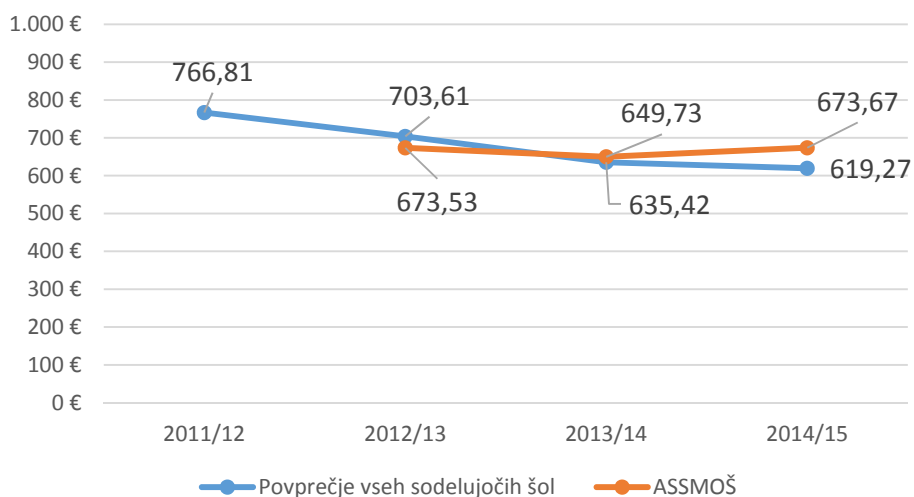
Grafični prikaz povprečne skupne nabavne cene delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za vseh 9 razredov skupaj, za posamezen aktiv, v primerjavi s skupno povprečno nabavno ceno vseh sodelujočih šol v šolskih letih 2011/12, 2012/13, 2013/14 in 2014/15.

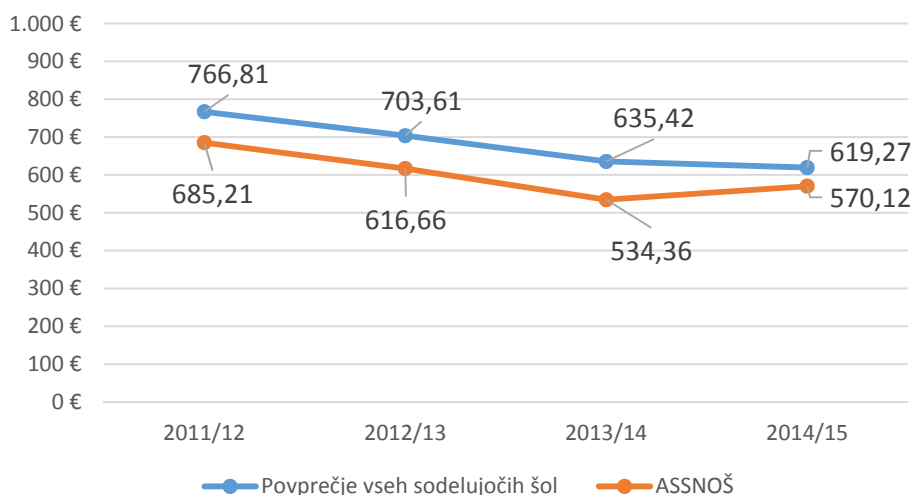
Aktiv svetov staršev upravne enote Škofja Loka

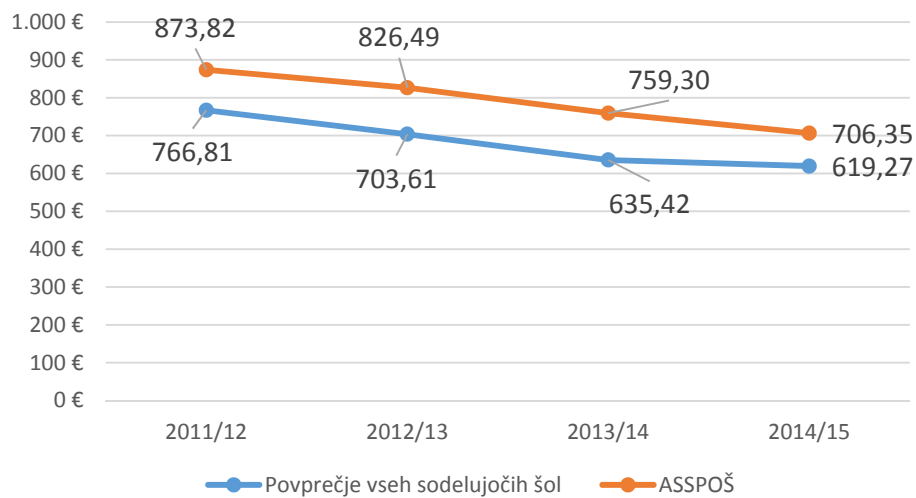
Aktiv svetov staršev mariborskih osnovnih šol

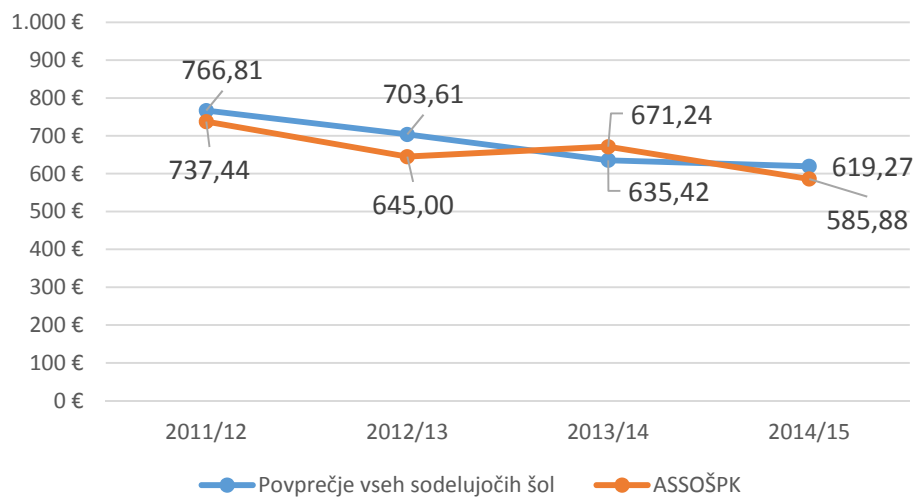
Aktiv svetov staršev notranjskih osnovnih šol

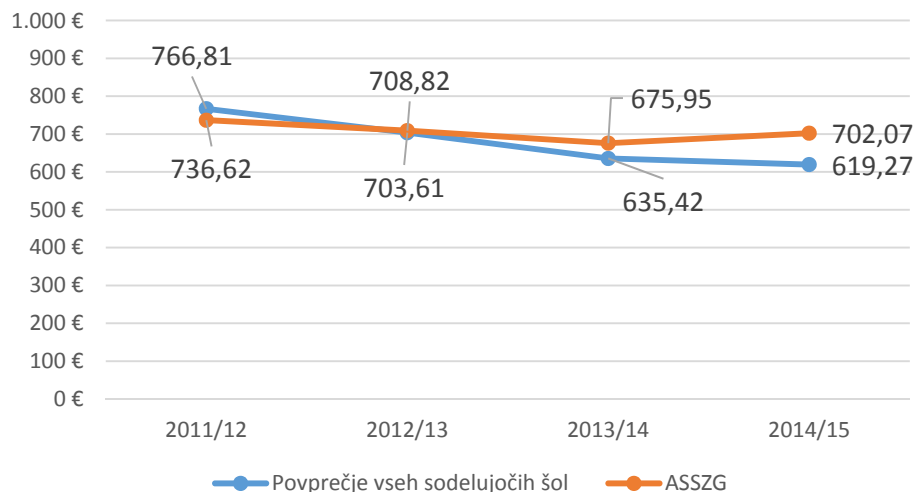
Aktiv svetov staršev pomurskih osnovnih šol

Aktiv svetov staršev osnovnih šol pod Krvavcem

Aktiv svetov staršev Zgornje Gorenjske

Aktiv svetov staršev zgornje severnoprimeških osnovnih šol

